

Απαντήσεις στις παρατηρήσεις που διατύπωσε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στο ψήφισμά του σχετικά με την Ετήσια Έκθεση της ΕΚΤ για το 2019

Η Ετήσια Έκθεση της ΕΚΤ για το 2019 παρουσιάστηκε από τον Αντιπρόεδρο της ΕΚΤ στις 7 Μαΐου 2020 σε ειδική σύνοδο της Επιτροπής Οικονομικής και Νομισματικής Πολιτικής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.¹ Στις 8 Φεβρουαρίου 2021 η Πρόεδρος της ΕΚΤ παρέστη στη συζήτηση της ολομέλειας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με θέμα την Ετήσια Έκθεση.² Την επόμενη ημέρα το Κοινοβούλιο εξέδωσε το ψήφισμά του σχετικά με την Ετήσια Έκθεση της ΕΚΤ για το 2019 (εφεξής «το ψήφισμα»).3

Με την ευκαιρία της διαβίβασης της Ετήσιας Έκθεσης της ΕΚΤ για το 2020 στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, η ΕΚΤ παρέχει τις απαντήσεις της στις παρατηρήσεις που διατύπωσε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στο ψήφισμά του.⁴

1 Νομισματική πολιτική

Σε σχέση με τις αναφορές του ψηφίσματος στις παρενέργειες της νομισματικής πολιτικής της ΕΚΤ, η ΕΚΤ θεωρεί ότι τα μέτρα που έχει λάβει είναι πολύ αποτελεσματικά για τη στήριξη της οικονομικής δραστηριότητας και τη διασφάλιση της σταθερότητας των τιμών μεσοπρόθεσμα, ενώ έχουν περιορισμένες αρνητικές παρενέργειες. Τα μέτρα που ελήφθησαν ήταν αναγκαία και αναλογικά για την αντιμετώπιση των σοβαρών κινδύνων που θέτουν οι συνεχιζόμενες σοβαρές συνθήκες πανδημίας για τη σταθερότητα των τιμών, τον μηχανισμό μετάδοσης της νομισματικής πολιτικής και τις οικονομικές προοπτικές για τη ζώνη του ευρώ.⁵ Πιο συγκεκριμένα, τα μέτρα που ελήφθησαν στη διάρκεια της πανδημίας του κορωνοϊού (COVID-19) έχουν αποδειχθεί κατάλληλα εφόσον έχουν συμβάλει στη διατήρηση ευνοϊκών συνθηκών χρηματοδότησης, οι οποίες είναι αναγκαίες για την ανάκαμψη της οικονομίας της ζώνης του ευρώ και την επάνοδο του πληθωρισμού στην προ της πανδημίας πορεία του. Στις τρέχουσες συνθήκες που

¹ Βλ. τον [δικτυακό τόπο](#) της ΕΚΤ.

² Βλ. τον [δικτυακό τόπο](#) της ΕΚΤ.

³ Το κείμενο του ψηφίσματος όπως εκδόθηκε είναι διαθέσιμο στον [δικτυακό τόπο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου](#).

⁴ Οι απαντήσεις δεν καλύπτουν τα θέματα που εξετάζονται στο ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με την Τραπεζική Ένωση. Για ανάλυση αυτών των θεμάτων, βλ. την [Ετήσια Έκθεση της ΕΚΤ για την εποπτική δραστηριότητα](#). Οι απαντήσεις στις παρατηρήσεις που διατυπώνονται στο ψήφισμα για την Τραπεζική Ένωση θα δημοσιευθούν αργότερα εντός του έτους.

⁵ Βλ. επίσης την [επιστολή](#) της Προέδρου της ΕΚΤ στον κ. Sven Simon, μέλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, σχετικά με τη νομισματική πολιτική, 29 Ιουνίου 2020.

χαρακτηρίζονται από υψηλή αβεβαιότητα, τα μέτρα πολιτικής που έχουν ληφθεί αξιολογείται ότι είναι πιο αποτελεσματικά από εναλλακτικά μέσα νομισματικής πολιτικής για τη διατήρηση του απαραίτητου διευκολυντικού χαρακτήρα της νομισματικής πολιτικής. Επιπλέον, η ΕΚΤ κρίνει ότι ο θετικός αντίκτυπος των πρόσθετων μέτρων στην επίτευξη της εντολής που της έχει ανατεθεί για σταθερότητα των τιμών σαφώς υπεραντισταθμίζει τις δυνητικές αρνητικές επιδράσεις σε άλλους τομείς της οικονομικής πολιτικής. Στη διάρκεια της πανδημίας η ΕΚΤ είχε την ευκαιρία να παρουσιάσει την ανωτέρω αξιολόγηση σε διάφορες δημόσιες ανακοινώσεις, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο της τακτικής επικοινωνίας της με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Όσον αφορά το αίτημα που διατυπώνεται στο ψήφισμα να παρακολουθείται κατά πόσον τα προγράμματα αγοράς της ΕΚΤ είναι ανάλογα προς τους κινδύνους στον ισολογισμό της, η ΕΚΤ εφαρμόζει πλαίσια διαχείρισης κινδύνων σχεδιασμένα έτσι ώστε να διασφαλίζουν την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα των πολιτικών της, καθώς και να προστατεύουν τον ισολογισμό του Ευρωσυστήματος. Η ΕΚΤ παρακολουθεί αυτούς τους κινδύνους πολύ προσεκτικά και τους διαχειρίζεται συνεχώς προκειμένου να τους διατηρεί σε επίπεδα που δεν απειλούν τον ισολογισμό του Ευρωσυστήματος. Για παράδειγμα, η ΕΚΤ περιορίζει τις αγορές της σε στοιχεία ενεργητικού με επαρκή πιστωτική ποιότητα με βάση ειδικά κριτήρια καταλληλότητας. Επιπλέον, εφαρμόζει λεπτομερείς πολιτικές κατανομής και θέτει όρια όσον αφορά τα ποσά που αγοράζει ούτως ώστε να εξασφαλίσει τη διαφοροποίηση και να καθοδηγήσει τις αγορές στις διάφορες χώρες, τμήματα της αγοράς, εκδότες και τίτλους.⁶

Όσον αφορά τους κινδύνους πληθωρισμού των τιμών των περιουσιακών στοιχείων που αναφέρονται στο ψήφισμα, η ΕΚΤ διαπιστώνει ότι γενικά οι εν λόγω κίνδυνοι φαίνεται να είναι περιορισμένοι, αν και υπάρχουν ενδείξεις δυνητικής υπερβολικά υψηλής αποτίμησης σε ορισμένα τμήματα της αγοράς. Οι αποδόσεις των ομολόγων του Δημοσίου στη ζώνη του ευρώ βρίσκονται σήμερα γενικά στα επίπεδα που παρατηρούνταν πριν από την εκδήλωση της πανδημίας, με τη στήριξη της νομισματικής πολιτικής της ΕΚΤ. Οι αγορές μετοχών και οι τιμές των εταιρικών ομολόγων στη ζώνη του ευρώ έχουν επίσης ανακάμψει σημαντικά, καθώς οι τιμές των μετοχών προσεγγίζουν τα προ της πανδημίας επίπεδα και οι διαφορές αποδόσεων των εταιρικών ομολόγων διαμορφώνονται στα προ της πανδημίας, ή και σε ελαφρώς υψηλότερα, επίπεδα. Ωστόσο, συνολικά οι αποτιμήσεις κινδύνου για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στη ζώνη του ευρώ δεν φαίνεται να είναι υπερβολικές, καθώς ο κίνδυνος δεν υποτιμολογείται σε σχέση με τα ιστορικά πρότυπα. Σε κάθε περίπτωση, η ΕΚΤ συνεχίζει να παρακολουθεί πολύ προσεκτικά τις εξελίξεις στις χρηματοπιστωτικές αγορές της ζώνης του ευρώ στον βαθμό που επηρεάζουν την ομαλή μετάδοση των ευνοϊκών συνθηκών χρηματοδότησης σε όλες τις χώρες της ζώνης του ευρώ.⁷

⁶ Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το πώς οι χρηματοπιστωτικοί κίνδυνοι που συνδέονται με το πρόγραμμα PEPP και το πρόγραμμα APP μετράζονται μέσω κατάλληλων πλαισίων, βλ. την Ενότητα 2.3 της Ετήσιας Έκθεσης της ΕΚΤ για το 2020.

⁷ Ειδικότερα, τα ασφάλιστρα κινδύνου στις αγορές μετοχών της ζώνης του ευρώ δεν βρίσκονται επί του παρόντος σε πολύ συμπιεσμένα επίπεδα ούτε και οι αγορές εταιρικών ομολόγων εμφανίζουν ισχυρές ενδείξεις υπερβολικής ανάληψης κινδύνων.

Όσον αφορά τις αυξανόμενες τιμές των κατοικιών, η ΕΚΤ επισημαίνει ότι τα τελευταία έτη έχουν συσσωρευτεί ευπάθειες στον τομέα των οικιστικών ακινήτων σε ορισμένες χώρες. Η ΕΚΤ παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις αυτές, όμως εναπόκειται σε άλλους φορείς χάραξης πολιτικής να δράσουν σε πρώτο επίπεδο σε περίπτωση που αυξηθούν οι ανησυχίες για αυτές τις ευπάθειες. Πράγματι, ορισμένες χώρες της ζώνης του ευρώ έχουν ήδη εφαρμόσει μέτρα για να περιορίσουν τους κινδύνους που απορρέουν από τις αγορές οικιστικών ακινήτων. Το ΕΣΣΚ έχει εκδώσει προειδοποιήσεις όσον αφορά τις εξελίξεις στις αγορές οικιστικών ακινήτων των χωρών ήδη από το 2016. Η συμμόρφωση με αυτές τις συστάσεις και η αποτελεσματικότητά τους αξιολογούνται επί του παρόντος από το ΕΣΣΚ.⁸

Σε σχέση με την αναφορά του ψηφίσματος σε δυνητική κακή κατανομή πόρων, η ΕΚΤ θεωρεί ότι τα μέτρα νομισματικής πολιτικής της συνέβαλαν στην αποφυγή μιας βαθύτερης και πιο μακρόχρονης οικονομικής συρρίκνωσης στη διάρκεια της κρίσης COVID-19, η οποία θα μπορούσε να έχει ως αποτέλεσμα διαρθρωτικά υγιείς επιχειρήσεις να γίνουν σε μεγάλο βαθμό μη κερδοφόρες και, συνεπώς, μη βιώσιμες μακροπρόθεσμα. Θα είναι σημαντικό να διασφαλιστεί ότι τα μέτρα στήριξης, ιδίως από την πλευρά της δημοσιονομικής πολιτικής, είναι προσωρινά και θα αποκτήσουν ειδικότερη στόχευση, προκειμένου να μετριαστούν οι κίνδυνοι κακής κατανομής πόρων σε πιο μακροπρόθεσμο ορίζοντα όταν θα έχουν σαφώς αμβλυνθεί οι επιπτώσεις της κρίσης COVID-19. Επιπλέον, είναι σημαντικό, κατά περίπτωση, οι διαδικασίες αφερεγγυότητας να λειτουργούν αποδοτικά, επιτρέποντας στις επιχειρήσεις με μη βιώσιμα επιχειρηματικά μοντέλα να εξέρχονται από την αγορά και στηρίζοντας την αποτελεσματική επίλυση των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Αυτό θα πρέπει να συμβάλει επίσης στη βελτίωση των συνθηκών τραπεζικής χρηματοδότησης και μπορεί να δώσει στις τράπεζες κίνητρα να ανακαταλείψουν τη χρηματοδότηση προς πιο παραγωγικές επιχειρήσεις και εργαζομένους με την πάροδο του χρόνου.⁹

Όσον αφορά το αίτημα που διατυπώνεται στο ψήφισμα η ΕΚΤ να εξετάσει τον αντίκτυπο των μέτρων της σε επίπεδο κατανομής, η ΕΚΤ επισημαίνει διάφορες μελέτες που έχει εκπονήσει σε αυτόν τον τομέα.¹⁰ Γενικά, αυτές οι αναλύσεις συμπεραίνουν ότι τα μέτρα της διευκολυντικής πολιτικής της ΕΚΤ έχουν συμβάλει στη μείωση της ανισοκατανομής των εισοδημάτων μεσοπρόθεσμα, καθώς στηρίζουν την απασχόληση, πράγμα που συνήθως ωφελεί ιδίως τα νοικοκυριά με χαμηλό εισόδημα. Όσον αφορά συγκεκριμένα τις επιδράσεις των προγραμμάτων αγοράς στοιχείων ενεργητικού της ΕΚΤ στην ανισοκατανομή του πλούτου, οι

⁸ Στα μέσα του 2019 τέσσερις χώρες της ζώνης του ευρώ έγιναν αποδέκτες ειδικών συστάσεων στις οποίες πρέπει να δώσουν συνέχεια μέσω μακροπροληπτικών πολιτικών. Δύο ακόμη χώρες της ζώνης του ευρώ έλαβαν προειδοποιήσεις. Στην αξιολόγησή του, το ΕΣΣΚ δεν εξέτασε μόνο τις εξελίξεις στις τιμές, αλλά και τη δανειακή επιβάρυνση των νοικοκυριών, τον ρυθμό αύξησης των ενυπόθηκων δανείων και τη χαλάρωση των πιστοδοτικών κριτηρίων.

⁹ Βλ., για παράδειγμα, Masuch, K., Anderton, R., Setzer, R. and Benalal, N. (επιμ.), «[Structural policies in the euro area](#)», *Occasional Paper Series*, αριθ. 210, ΕΚΤ, Φρανκφούρτη, Ιούλιος 2018.

¹⁰ Βλ., για παράδειγμα, Dossche, M., Slačálek, J. and Wolswijk, G., «[Monetary policy and inequality](#)», *Οικονομικό Δελτίο*, Τεύχος 2, ΕΚΤ, Φρανκφούρτη, Μάρτιος 2021, Hauptmeier, S., Holm-Hadulla, F. and Nikalaxi, K., «[Monetary Policy and regional inequality](#)», *Working Paper Series*, αριθ. 2385, ΕΚΤ, Φρανκφούρτη, Μάρτιος 2020, Lenza, M. and Slacalek, J., «[How Does Monetary Policy Affect Income and Wealth Inequality? Evidence from Quantitative Easing in the Euro Area](#)», *Working Paper Series*, αριθ. 2190, ΕΚΤ, Φρανκφούρτη, Οκτώβριος 2018.

διαθέσιμες πληροφορίες δείχνουν ότι, ενώ οι αυξανόμενες τιμές των μετοχών αυξάνουν την ανισοκατανομή του πλούτου, η αύξηση αυτή αντισταθμίζεται σε γενικές γραμμές από την παράλληλη αύξηση των τιμών των κατοικιών, καθώς η στέγαση κατανέμεται αρκετά ομοιόμορφα στα νοικοκυριά της ζώνης του ευρώ και αντιπροσωπεύει περίπου το 75% του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων των νοικοκυριών.

2 Μέτρηση του πληθωρισμού

Σε σχέση με τις αναφορές του ψηφίσματος στην προσαρμογή των μετρήσεων του πληθωρισμού και στην έννοια του ΕνΔTK, η ΕΚΤ επισημαίνει ότι τα ζητήματα μέτρησης του πληθωρισμού και η αντιπροσωπευτικότητα της στέγασης στον ΕνΔTK διερευνώνται στο πλαίσιο της επανεξέτασης της στρατηγικής της ΕΚΤ. Επί του παρόντος, ο ΕνΔTK αποτυπώνει μόνο εν μέρει το κόστος στέγασης. Το κόστος μίσθωσης αντιστοιχεί σε περίπου 6,5% των δαπανών που καλύπτει ο ΕνΔTK της ζώνης του ευρώ και το μόνο μέρος του κόστους ιδιοκατοίκησης που συμπεριλαμβάνεται αφορά δαπάνες συντήρησης και μικροεπισκευών, καθώς και άλλες λειτουργικές δαπάνες.¹¹ Άλλες δαπάνες ιδιοκατοίκησης, ιδίως το κόστος ιδιοκτησίας που βαρύνει τα νοικοκυριά, δεν περιλαμβάνονται επί του παρόντος στον ΕνΔTK, παρά το γεγονός ότι πάνω από 65% των νοικοκυριών στη ζώνη του ευρώ ήταν ιδιοκτήτες της πρώτης κατοικίας τους το 2019. Η ΕΚΤ τάσσεται υπέρ της συμπερίληψης δείκτη τιμών ιδιοκατοίκησης στον ΕνΔTK, υπό την προϋπόθεση ότι μπορούν να αντιμετωπιστούν οι σχετικές τεχνικές δυσκολίες και ότι αυτό δεν θα αλλοιώσει την εστίαση στις καταναλωτικές δαπάνες των νοικοκυριών ούτε θα υπονομεύσει την αξιοπιστία της κατάρτισής του.

Σύμφωνα με πειραματικούς υπολογισμούς, τα διορθωμένα στοιχεία για τον πληθωρισμό που αποδίδουν μεγαλύτερη βαρύτητα στο κόστος στέγασης θα ήταν σήμερα ελαφρώς υψηλότερα από τον ετήσιο ρυθμό πληθωρισμού (βάσει του ΕνΔTK). Σύμφωνα με προκαταρκτικές εκτιμήσεις, η διαφορά μεταξύ διορθωμένου και καταγεγραμμένου ΕνΔTK κυμαινόταν μεταξύ 0,1 και 0,3 της ποσοστιαίας μονάδας το γ' τρίμηνο του 2020. Ταυτόχρονα, στο παρελθόν, τέτοιες διορθώσεις θα είχαν ως αποτέλεσμα χαμηλότερο ρυθμό πληθωρισμού (αρνητική διαφορά) ανάλογα με τη φάση του κύκλου των τιμών των κατοικιών.¹²

Οι επιδράσεις της ενσωμάτωσης της ιδιοκατοίκησης στον ΕνΔTK πρέπει να αξιολογηθούν προσεκτικά προτού να ληφθεί οριστική απόφαση. Οι μεθοδολογικές επιλογές για τη μέτρηση του κόστους ιδιοκατοίκησης και τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματά τους σε σύγκριση με το ισχύον πλαίσιο του ΕνΔTK μελετώνται στο πλαίσιο της επανεξέτασης της στρατηγικής της ΕΚΤ και θα ανακοινωθούν μετά την ολοκλήρωσή της, η οποία έχει προγραμματιστεί για το β' εξάμηνο του 2021. Τελικά, αναπόκειται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το

¹¹ Οι λειτουργικές δαπάνες περιλαμβάνουν δαπάνες για θέρμανση, ηλεκτρικό ρεύμα, νερό, αποχέτευση και αποκομιδή απορριμμάτων.

¹² Για λεπτομερή περιγραφή, βλ. το πλαίσιο «Αξιολόγηση της επίδρασης του κόστους στέγασης στον πληθωρισμό βάσει του ΕνΔTK», *Οικονομικό Δελτίο*, τεύχος 8, ΕΚΤ, 2016.

Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατόπιν πρότασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (μετά τις προπαρασκευαστικές εργασίες της Eurostat και των στατιστικών υπηρεσιών των κρατών μελών της ΕΕ), να αποφασίσουν ποιος είναι ο καλύτερος τρόπος αντιμετώπισης του κόστους ιδιοκατοίκησης στο πλαίσιο του ΕνΔΤΚ. Η ΕΚΤ θα δώσει τη γνώμη της όταν ολοκληρωθεί η επανεξέταση της στρατηγικής και είναι έτοιμη να συνεργαστεί με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη για κάθε πιθανή επόμενη ενέργεια.

3

Κλιματική αλλαγή

Σε σχέση με τις αναφορές του ψήφισματος στα μέτρα που έχουν ληφθεί για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, η ΕΚΤ σημειώνει ότι το 2020 συνέχισε να εντείνει τη συμμετοχή της, εντός των ορίων της εντολής της, σε θέματα που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή. Το νέο εσωτερικό κέντρο για την κλιματική αλλαγή, τη δημιουργία του οποίου στηρίζει και το Κοινοβούλιο στο ψήφισμά του, θα βοηθήσει να αξιοποιηθούν περαιτέρω οι ειδικές γνώσεις εντός της ΕΚΤ και να διαμορφωθεί το πρόγραμμα δραστηριοτήτων της για το κλίμα.¹³

Όσον αφορά τη σύσταση στην ΕΚΤ να ευθυγραμμίσει το πλαίσιο για τις εξασφαλίσεις με τους κλιματικούς κινδύνους, η ΕΚΤ σημειώνει ότι έχει αρχίσει να ενσωματώνει στο πλαίσιο εφαρμογής της νομισματικής πολιτικής παραμέτρους σχετικά με τους κινδύνους που συνδέονται με την κλιματική αλλαγή και ότι αξιολογεί την ανάληψη περαιτέρω ενεργειών στο πλαίσιο της επανεξέτασης της στρατηγικής της. Η ΕΚΤ συνεχώς αξιολογεί τη σχετιζόμενη με την κλιματική αλλαγή χρηματοπιστωτική καινοτομία υπό το πρίσμα των αρχών και των κριτηρίων καταλληλότητας για τις εξασφαλίσεις. Τον Σεπτέμβριο του 2020 η ΕΚΤ ανακοίνωσε ότι από τον Ιανουάριο του 2021 θα αποδέχεται ορισμένα ομόλογα συνδεδεμένα με τη βιωσιμότητα ως εξασφαλίσεις και για αγορές στο πλαίσιο των προγραμμάτων αγοράς στοιχείων ενεργητικού που έχει θεσπίσει.¹⁴ Βρίσκονται σε εξέλιξη εσωτερικές εργασίες για την προώθηση της καλύτερης κατανόησης των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και των συναφών πολιτικών για την οικονομία, την παροχή πιστώσεων και τη μετάδοση της νομισματικής πολιτικής, μεταξύ άλλων όσον αφορά το πλαίσιο που διέπει τις εξασφαλίσεις. Όσον αφορά τους κινδύνους που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή, η ΕΚΤ αξιολογεί πιθανούς τρόπους ενίσχυσης των ικανοτήτων διαχείρισης κινδύνων της σε σχέση με τον ισολογισμό του Ευρωσυστήματος.

Η ΕΚΤ συμφωνεί ότι είναι σημαντικό οι χρηματοπιστωτικές αγορές να κατανοούν και να τιμολογούν καλύτερα τους σχετιζόμενους με την κλιματική αλλαγή κινδύνους που συνδέονται με χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού. Είναι απαραίτητο να δημοσιοποιούνται περισσότερα και καλύτερα στοιχεία για να καλυφθεί πλήρως το σημερινό κενό πληροφόρησης. Η ΕΚΤ στηρίζει πρωτοβουλίες προς αυτή την κατεύθυνση οι οποίες απορρέουν από το σχέδιο δράσης της ΕΕ για τη βιώσιμη χρηματοδότηση. Η ΕΚΤ διερευνά επί του παρόντος

¹³ Βλ. το [δελτίο τύπου](#), «ECB sets up climate change center», ΕΚΤ, 25 Ιανουαρίου 2021.

¹⁴ Βλ. το [δελτίο τύπου](#), «ECB to accept sustainability-linked bonds as collateral», ΕΚΤ, 22 Σεπτεμβρίου 2020.

περισσότερες δυνατότητες στήριξης της ενισχυμένης δημοσιοποίησης στοιχείων ούτως ώστε να συμβάλει από την πλευρά της στη γενική κατανόηση των κλιματικών κινδύνων και στη βελτίωση της τιμολόγησης από την αγορά. Εν προκειμένω, στις 4 Φεβρουαρίου 2021 το Ευρωσύστημα ανακοίνωσε ότι εντός της επόμενης διετίας σκοπεύει να αρχίσει να δημοσιοποιεί στοιχεία σχετικά με το κλίμα ετησίως όσον αφορά τα χαρτοφυλάκια που τηρεί σε ευρώ για σκοπούς εκτός της νομισματικής πολιτικής.¹⁵ Ωστόσο, θα πρέπει να υπενθυμιστεί ότι δεν μπορεί να υπάρξει η προσδοκία ότι η βελτιωμένη δημοσιοποίηση από μόνη της θα λύσει το πρόβλημα της κακής τιμολόγησης των σχετιζόμενων με το κλίμα χρηματοπιστωτικών κινδύνων, το οποίο θα απαιτήσει την ανάληψη δράσης και σε άλλους τομείς πολιτικής, ιδίως αποτελεσματικούς μηχανισμούς τιμολόγησης άνθρακα, προκειμένου να εσωτερικευθούν οι περιβαλλοντικές εξωτερικότητες.

Επιπλέον, η ΕΚΤ έχει κάνει σημαντικά βήματα για την ενσωμάτωση περιβαλλοντικών προτύπων στα χαρτοφυλάκια που τηρεί για σκοπούς εκτός της νομισματικής πολιτικής, συμπεριλαμβανομένων των χαρτοφυλακίων ιδίων κεφαλαίων και του ταμείου συντάξεων. Αύξησε το μερίδιο των πράσινων ομολόγων στο χαρτοφυλάκιο ιδίων κεφαλαίων της από 0,5% τον Ιανουάριο του 2020 σε 3,5% επί του παρόντος,¹⁶ ενώ σχεδιάζει και περαιτέρω αυξήσεις τα επόμενα έτη.¹⁷ Όσον αφορά τα χαρτοφυλάκια του ταμείου συντάξεων της, η ΕΚΤ ακολουθεί μια ευρεία κοινωνικά υπεύθυνη επενδυτική πολιτική με βάση κατευθυντήριες γραμμές για περιορισμένες περιπτώσεις αποκλεισμού και ψηφοφορία μέσω πληρεξουσίου οι οποίες ενσωματώνουν περιβαλλοντικά και κοινωνικά πρότυπα καθώς και πρότυπα διακυβέρνησης. Το 2020 η ΕΚΤ αντικατέστησε όλους τους συμβατικούς δείκτες αναφοράς για τις τιμές των μετοχών που παρακολουθούνται στο χαρτοφυλάκιο του ταμείου συντάξεων με ισοδύναμους δείκτες χαμηλών εκπομπών άνθρακα, μειώνοντας σημαντικά το αποτύπωμα άνθρακα των κατηγοριών περιουσιακών στοιχείων που αφορούν μετοχές. Στη συνέχεια, η ΕΚΤ θα διερευνήσει το ενδεχόμενο εφαρμογής νέων δεικτών αναφοράς χαμηλών εκπομπών άνθρακα και σταθερού εισοδήματος σε ορισμένες κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων σταθερού εισοδήματος στο χαρτοφυλάκιο του ταμείου συντάξεων της.

Όσον αφορά το αίτημα που διατυπώνεται στο ψήφισμα για μια προορατική και ποιοτική προσέγγιση διαχείρισης κινδύνων που ενσωματώνει τους σχετιζόμενους με την κλιματική αλλαγή συστημικούς κινδύνους, η ΕΚΤ έχει ήδη αναλάβει ουσιαστική δράση στο πλαίσιο των λειτουργιών χρηματοπιστωτικής σταθερότητας και τραπεζικής εποπτείας. Η ΕΚΤ από νωρίς εντόπισε τη δυνητική συστημική σημασία των κινδύνων που απορρέουν από την κλιματική αλλαγή για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα.¹⁸ Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΚΤ λαμβάνει συγκεκριμένα μέτρα προκειμένου να ενισχύσει τον ρόλο του κλιματικού

¹⁵ Βλ. το [Δελτίο Τύπου](#), «Eurosystem agrees on common stance for climate change-related sustainable investments in non-monetary policy portfolios», ΕΚΤ, 4 Φεβρουαρίου 2021.

¹⁶ Το χαρτοφυλάκιο ιδίων κεφαλαίων της ΕΚΤ αποτελείται από το καταβεβλημένο κεφάλαιό της, το γενικό αποθεματικό και την πρόβλεψη για χρηματοπιστωτικούς κινδύνους.

¹⁷ Βλ. το [Δελτίο Τύπου](#), «ECB to invest in Bank for International Settlements' green bond fund», ΕΚΤ, 25 Ιανουαρίου 2021.

¹⁸ Βλ. τις μελέτες της ΕΚΤ, ιδίως «[Climate change and financial stability](#)», *Financial Stability Review*, ΕΚΤ, Μάιος 2019, «[Euro area banks' sensitivity to corporate decarbonisation](#)», *Financial Stability Review*, ΕΚΤ, Μάιος 2020.

κινδύνου τόσο στην παρακολούθηση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας όσο και στην τραπεζική εποπτεία. Όσον αφορά την πρώτη περίπτωση, η ΕΚΤ ενσωματώνει τον κλιματικό κίνδυνο στην παρακολούθηση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας αναπτύσσοντας προηγμένο πλαίσιο παρακολούθησης – όπως περιγράφεται σε πρόσφατη κοινή έκθεση του Ευρωσυστήματος και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Συστημικού Κινδύνου¹⁹ – και ενσωματώνοντας τον κλιματικό κίνδυνο στο πλαίσιο των ασκήσεων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων σε συνεργασία με την Τραπεζική Εποπτεία της ΕΚΤ. Όσον αφορά την εποπτεία μεμονωμένων τραπεζών, η Τραπεζική Εποπτεία της ΕΚΤ έχει ήδη λάβει σημαντικά μέτρα για να ενισχύσει τον βαθμό ευαισθητοποίησης και ετοιμότητας των τραπεζών σε σχέση με τη διαχείριση των κλιματικών κινδύνων. Ειδικότερα, δημοσίευσε οδηγό σχετικά με τους κλιματικούς και τους περιβαλλοντικούς κινδύνους²⁰ ο οποίος εξηγεί τον τρόπο με τον οποίο αναμένει από τις τράπεζες να διαχειρίζονται αυτά τα είδη κινδύνου με ασφάλεια και σύνεση και να δημοσιοποιούν τα σχετικά στοιχεία με διαφανή τρόπο στο πλαίσιο του ισχύοντος πλαισίου προληπτικής εποπτείας. Τα ιδρύματα θα πρέπει να ενσωματώσουν τους κλιματικούς κινδύνους στο πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων τους ως προσδιοριστικούς παράγοντες υφιστάμενων κατηγοριών κινδύνου. Σύμφωνα με την προσέγγιση που αναφέρεται στο ψήφισμα, τα ιδρύματα θα πρέπει να υιοθετήσουν ολοκληρωμένα, στρατηγική και προσανατολισμένα στο μέλλον προοπτική για τη διαχείριση των κλιματικών και των περιβαλλοντικών κινδύνων καθώς και για τη δημοσιοποίηση των σχετικών στοιχείων.

Όσον αφορά το αίτημα που διατυπώνεται στο ψήφισμα να εξεταστεί η ευθυγράμμιση του τραπεζικού τομέα με τη συμφωνία του Παρισιού, η ΕΚΤ υπενθυμίζει τη φιλόδοξη δράση της τόσο όσον αφορά τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα όσο και τα εποπτικά μέτωπα. Το 2020 η ΕΚΤ ξεκίνησε εργασίες για μια άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων από πάνω προς τα κάτω όσον αφορά το κλίμα, η οποία βασίζεται σε ιδιαίτερα αναλυτικές πληροφορίες σχετικά με τα ανοίγματα των τραπεζών και των επενδυτικών οργανισμών και κυρίως περιλαμβάνει τους συμβιβασμούς μεταξύ των φυσικών κινδύνων της κλιματικής αλλαγής και των κινδύνων μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα. Τα πρώτα αποτελέσματα αυτής της ευρείας άσκησης αναμένεται να δημοσιευθούν το α' εξάμηνο του 2021. Η ΕΚΤ συνεισφέρει επίσης στις προσπάθειες που καταβάλλονται σε διάφορα ευρωπαϊκά και διεθνή φόρα να αξιολογηθεί η ανάγκη για ρυθμιστικά μέτρα αντιμετώπισης των κλιματικών κινδύνων καθώς και η πιθανή σχεδίαση αυτών. Επιπλέον, με βάση τις εργασίες της σχετικά με έναν χάρτη πορείας για τον κλιματικό κίνδυνο και συναφείς διαδικασίες απολογισμού, το 2020 η Τραπεζική Εποπτεία της ΕΚΤ δημοσίευσε τον προαναφερόμενο οδηγό της ΕΚΤ όσον αφορά τους κλιματικούς και περιβαλλοντικούς κινδύνους, ο οποίος θα ενσωματωθεί στον εποπτικό διάλογο με τις εποπτευόμενες οντότητες από τις αρχές του 2021. Η ΕΚΤ θα διενεργήσει εποπτική άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων για το κλίμα το 2022. Το αποτέλεσμα αυτής της εποπτικής άσκησης θα χρησιμοποιηθεί ως συνεισφορά στη διαδικασία εποπτικού ελέγχου και αξιολόγησης (SREP) του 2022, μαζί με το αποτέλεσμα διεξοδικής εξέτασης της ευθυγράμμισης

¹⁹ Βλ. «Positively green: Measuring climate change risks to financial stability», ΕΣΣΚ, Ιούνιος 2020.

²⁰ Βλ. «Οδηγός όσον αφορά τους κλιματικούς και περιβαλλοντικούς κινδύνους – Εποπτικές προδοκίες σχετικά με τη διαχείριση και τη δημοσιοποίηση σχετικών κινδύνων», ΕΚΤ, Νοέμβριος 2020.

των τραπεζών με τις προσδοκίες που δημοσιεύονται στον οδηγό όσον αφορά τους κλιματικούς και περιβαλλοντικούς κινδύνους.

Όσον αφορά τις περαιτέρω προσπάθειες αύξησης των ερευνητικών ικανοτήτων σχετικά με τον αντίκτυπο της κλιματικής αλλαγής στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και τη ζώνη του ευρώ, όπως παροτρύνει το ψήφισμα, η ΕΚΤ σημειώνει το αυξανόμενο αναλυτικό έργο της στον συγκεκριμένο τομέα. Στην επισκόπηση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας (Financial Stability Review) του Νοεμβρίου 2020, η ΕΚΤ παρουσίασε στοιχεία που αποδεικνύουν ότι, πέρα από τη χρηματοδότηση της κλιματικής μετάβασης, το πρόγραμμα δραστηριοτήτων της βιώσιμης χρηματοδότησης θα μπορούσε να έχει θετική επίδραση και στη χρηματοπιστωτική ολοκλήρωση στη ζώνη του ευρώ, δεδομένων των χαμηλών επιπέδων προτίμησης για εγχώριες τοποθετήσεις (home bias) σε πράσινα ομόλογα.²¹ Οι προσπάθειες για την εμβάθυνση της ανάλυσης σχετικά με τους κλιματικούς κινδύνους συνεχίζονται επίσης σε συνεργασία με εταίρους από το Ευρωσύστημα και την Ευρωπαϊκή Ένωση στο πλαίσιο μιας κοινής ομάδας εργασίας για τον κλιματικό κίνδυνο της Επιτροπής Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας του Ευρωσυστήματος/της Συμβουλευτικής Τεχνικής Επιτροπής του ΕΣΣΚ.²² Στο πλαίσιο της επανεξέτασης της στρατηγικής, το Ευρωσύστημα έχει συγκροτήσει άξονα εργασίας σχετικά με την αξιολόγηση των συνεπειών της κλιματικής αλλαγής για την οικονομική και τη νομισματική πολιτική, ο οποίος θα ορίσει επίσης χάρτη πορείας προς τη βελτίωση των αναλυτικών ικανοτήτων του Ευρωσυστήματος στο μέλλον.

Αναγνωρίζοντας τη σημασία των κλιματικών κινδύνων και τον αντίκτυπό τους στις βασικές λειτουργίες των κεντρικών τραπεζών, η ΕΚΤ αναλαμβάνει ενεργό ρόλο στο δίκτυο για την ενσωμάτωση της οικολογικής διάστασης στο χρηματοπιστωτικό σύστημα (Network for Greening the Financial System), συμβάλλοντας έτσι στην προώθηση της ομαλής μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα. Η ΕΚΤ έγινε μέλος της διευθύνουσας επιτροπής του δικτύου το 2020 και συμβάλλει και στους πέντε ειδικούς άξονες εργασίας του δικτύου (μικροπρωληπτικά ζητήματα και εποπτεία, μακροχρηματοπιστωτικά ζητήματα, ανάπτυξη της πράσινης χρηματοδότησης, κάλυψη κενών στα δεδομένα και έρευνα).

4

Χρηματοπιστωτική σταθερότητα

Σύμφωνα με τις εκκλήσεις προς τον σκοπό αυτό που διατυπώνονται στο ψήφισμα, η ΕΚΤ παρακολουθεί προσεκτικά τους κινδύνους για τον οικονομικό και χρηματοπιστωτικό τομέα που συνδέονται με το Brexit. Μετά την αλλαγή στο νέο καθεστώς την 1η Ιανουαρίου 2021, δεν υλοποιήθηκε κανένας σημαντικός κίνδυνος για τον χρηματοπιστωτικό τομέα τις πρώτες εβδομάδες του 2021 χάρη στις εκτεταμένες προπαρασκευαστικές εργασίες των αρχών και των συμμετεχόντων στην

²¹ Βλ. [Financial Stability Review](#), ΕΚΤ, Νοέμβριος 2020.

²² Βλ. την έκθεση «[Positively green: Measuring climate change risks to financial stability](#)», ΕΣΣΚ, Ιούνιος 2020.

αγορά. Τα τελευταία έτη η ΕΚΤ καλούσε συνεχώς τους συμμετέχοντες στην αγορά να προετοιμαστούν για κάθε πιθανή έκβαση των διαπραγματεύσεων μεταξύ του Ηνωμένου Βασιλείου και της ΕΕ.²³ Η ΕΚΤ χαιρετίζει τη σύναψη συμφωνίας εμπορίου και συνεργασίας μεταξύ της ΕΕ και του Ηνωμένου Βασιλείου, η οποία συνέβαλε στη συγκράτηση των μακροοικονομικών κινδύνων και στην αποφυγή της μεταβλητότητας στην αγορά στο τέλος της μεταβατικής περιόδου. Δεν έχει γίνει προσφυγή στις εβδομαδιαίες πράξεις σε ευρώ που προσφέρει η Bank of England σε τράπεζες του Ηνωμένου Βασιλείου βάσει της συμφωνίας ανταλλαγής νομισμάτων με την ΕΚΤ. Σε ό,τι αφορά τις τράπεζες, μέχρι στιγμής δεν έχουν σημειωθεί σημαντικές διαταράξεις στην εξυπηρέτηση των πελατών της ΕΕ.²⁴ Στον τομέα των παραγωγών που δεν έχουν ακόμη εκκαθαριστεί, η ΕΚΤ παρατήρησε σε δείγμα σημαντικών εισερχόμενων τραπεζών ότι σημείωσαν ικανοποιητική πρόοδο τους τελευταίους μήνες του 2020 ως προς την επαναδιατύπωση των συμβάσεων σε κίνδυνο. Η χρονικά περιορισμένη απόφαση ισοδυναμίας για τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους του Ηνωμένου Βασιλείου που εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως μέτρο έκτακτης ανάγκης συνέβαλε στην αποφυγή κινδύνων για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα στο τέλος της μεταβατικής περιόδου. Η ΕΚΤ θα συνεχίσει να παρακολουθεί προσεκτικά τις εξελίξεις και τους κινδύνους τους προσεχείς μήνες και έτη. Ενόψει της έκκλησης που απηύθυνε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προς τους συμμετέχοντες στην αγορά της ΕΕ να μειώσουν την έκθεσή τους σε κεντρικούς αντισυμβαλλομένους του Ηνωμένου Βασιλείου, η ΕΚΤ θα παρακολουθεί τις προετοιμασίες του κλάδου και θα συμβάλει στη δράση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ευρωπαϊκής Αρχής Κινητών Αξιών και Αγορών (ΕΑΚΑΑ) με σκοπό τη διατήρηση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας της ΕΕ σε αυτόν τον τομέα.

Η ΕΚΤ συμφωνεί με το ψήφισμα ότι η ανάπτυξη του μη τραπεζικού χρηματοπιστωτικού τομέα τονίζει την ανάγκη ενίσχυσης των μακροπροληπτικών πολιτικών για τον τομέα.²⁵ Η περίοδος έντασης στις

χρηματοπιστωτικές αγορές τον Μάρτιο του 2020 υπογράμμισε τη σημασία να ενισχυθεί σημαντικά η ανθεκτικότητα του μη τραπεζικού χρηματοπιστωτικού τομέα. Το ρυθμιστικό πλαίσιο για τον μη τραπεζικό χρηματοπιστωτικό τομέα πρέπει να ενισχυθεί, μεταξύ άλλων και από μακροπροληπτική άποψη. Η ΕΚΤ πιστεύει ότι μια μακροπροληπτική προσέγγιση θα πρέπει να συμπληρώνει τους υφιστάμενους κανονισμούς που εστιάζουν στην ασφάλεια των επιμέρους ιδρυμάτων και στην προστασία των επενδυτών και θα πρέπει να προσαρμόζεται στις συγκεκριμένες

²³ Βλ., για παράδειγμα, το πλαίσιο με τίτλο «Assessing the risks to the euro area financial sector from a disruptive hard Brexit», *Financial Stability Review*, ΕΚΤ, Νοέμβριος 2018, το πλαίσιο με τίτλο «Assessing the risks to the euro area financial sector from a no-deal Brexit – update following the extension of the UK’s membership of the EU», *Financial Stability Review*, ΕΚΤ, Μάιος 2019, *Financial Stability Review*, ΕΚΤ, Νοέμβριος 2020.

²⁴ Η τραπεζική εποπτεία της ΕΚΤ ζήτησε επαρκή προετοιμασία και παρακολούθησε την πρόοδο των τραπεζών υπό την εποπτεία της καθ’ όλη τη διάρκεια της διαδικασίας του Brexit. Βλ., για παράδειγμα, διάφορα άρθρα για το Brexit στο Ενημερωτικό Δελτίο της ΕΚΤ για την Τραπεζική Εποπτεία (Banking Supervision Newsletter): «Brexit: meeting supervisory expectations», Φεβρουάριος 2019, «Brexit: stepping up preparations», Αύγουστος 2019, «Brexit: operational risk increases when banks delay action», Νοέμβριος 2019, «Brexit: time to move to post-Brexit business models», Φεβρουάριος 2020, «Brexit: banks should prepare for year-end and beyond», Νοέμβριος 2020.

²⁵ Τα συνολικά στοιχεία ενεργητικού που διακρατούνται από μη τραπεζικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα στη ζώνη του ευρώ σχεδόν διπλασιάστηκαν την τελευταία δεκαετία, από 25 τρισεκ. ευρώ το 2009 σε 47 τρισεκ. ευρώ τον Ιούνιο του 2020, ενώ το μερίδιό τους ως ποσοστό των συνολικών στοιχείων ενεργητικού του χρηματοπιστωτικού τομέα αυξήθηκε από 45% σε 58%.

ευπάθειες των μη τραπεζικών ιδρυμάτων. Η ΕΚΤ υποστηρίζει αυτή την πολιτική και συμβάλλει σε αυτό το έργο σε ευρωπαϊκό επίπεδο και σε διεθνή φόρα, όπως το Συμβούλιο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας.

5 Υπηρεσίες πληρωμών, ψηφιακό ευρώ, κρυπτοστοιχεία και κυβερνοασφάλεια

Σε σχέση με την αναφορά του ψηφίσματος στον αυξανόμενο αριθμό μη τραπεζικών οντοτήτων που συγκεντρώνονται γύρω από τις τράπεζες για πρόσβαση στο σύστημα πληρωμών, η ΕΚΤ σημειώνει ότι διαδραματίζουν ολοένα σημαντικότερο σχετικό ρόλο στον τομέα των πληρωμών. Αυτές οι οντότητες, όπως τα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος σύμφωνα με την οδηγία για το ηλεκτρονικό χρήμα²⁶ (E-Money Directive – EMD 2) και τα ιδρύματα πληρωμών σύμφωνα με την οδηγία για τις υπηρεσίες πληρωμών²⁷ (Payment Services Directive – PSD 2), δεν πληρούν τα κριτήρια ως επιλέξιμοι συμμετέχοντες σύμφωνα με την οδηγία της ΕΕ σχετικά με το αμετάκλητο του διακανονισμού²⁸ (Settlement Finality Directive – SFD). Ως εκ τούτου, δεν επιτρέπεται σε αυτές η άμεση πρόσβαση στα συστήματα πληρωμών και διακανονισμού τίτλων που ορίζονται σύμφωνα με αυτήν την οδηγία.²⁹ Η ΕΚΤ υποστηρίζει τη συμπερίληψη ιδρυμάτων ηλεκτρονικού χρήματος και ιδρυμάτων πληρωμών ως επιλέξιμων συμμετεχόντων στην επόμενη επανεξέταση της SFD, με σκοπό να διευκολυνθεί η άμεση πρόσβαση σε συστήματα που ορίζονται βάσει της SFD εφόσον πληρούν τους όρους πρόσβασης αυτών των συστημάτων (βάσει κινδύνου).

Σε σχέση με τις αναφορές που διατυπώνονται στο ψήφισμα για τα κρυπτοστοιχεία, η ΕΚΤ παρακολουθεί συνεχώς τις εξελίξεις στην αγορά κρυπτοστοιχείων και τις επιδράσεις τους για τη ζώνη του ευρώ και τις αρμοδιότητες των κεντρικών τραπεζών, και συμβάλλει ενεργά σε πρωτοβουλίες κανονιστικής ρύθμισης σε ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο σε αυτόν τον τομέα. Σύμφωνα με την αρχή «ίδια δραστηριότητα, ίδιοι κίνδυνοι, ίδιες απαιτήσεις», σήμερα βρίσκεται σε φάση ολοκλήρωσης ένα ενισχυμένο ολοκληρωμένο πλαίσιο επίβλεψης του Ευρωσυστήματος για τα μέσα, τα συστήματα και τους μηχανισμούς ηλεκτρονικών πληρωμών (πλαίσιο PISA), σε συνέχεια της

²⁶ Οδηγία 2009/110/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 2009, για την ανάληψη, άσκηση και προληπτική εποπτεία της δραστηριότητας ιδρύματος ηλεκτρονικού χρήματος (ΕΕ L 267 της 10.10.2009).

²⁷ Οδηγία (ΕΕ) 2015/2366 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2015, σχετικά με υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά (ΕΕ L 337 της 23.12.2015).

²⁸ Οδηγία 98/26/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19ης Μαΐου 1998 σχετικά με το αμετάκλητο του διακανονισμού στα συστήματα πληρωμών και στα συστήματα διακανονισμού αξιογράφων (ΕΕ L 166 της 11.6.1998).

²⁹ Ως αποτέλεσμα, τα μη τραπεζικά ιδρύματα έχουν περιορισμένη πρόσβαση μόνο μέσω άλλων ιδρυμάτων, εισάγοντας έτσι διαβάθμιση (tiering) που ενδέχεται να είναι λειτουργικά αναποτελεσματική και να ενέχει χρηματοοικονομικούς κινδύνους για τα μη τραπεζικά ιδρύματα και τα ιδρύματα που διευκολύνουν την έμμεση πρόσβαση. Ελλείψει λύσης σε επίπεδο ΕΕ, ορισμένα κράτη μέλη επέτρεψαν τη συμμετοχή σε εθνικό επίπεδο, δημιουργώντας έτσι το ενδεχόμενο συγκρούσεων νόμων και ζητήματα όσον αφορά την ισότιμη μεταχείριση.

δημόσιας διαβούλευσης στο τέλος του 2020.³⁰ Επιπλέον, η ΕΚΤ συμβάλλει σε εν εξελίξει ευρωπαϊκές και παγκόσμιες πρωτοβουλίες σχετικά με την κανονιστική ρύθμιση, την εποπτεία και την επίβλεψη των κρυπτοστοιχείων³¹ και των σταθερών κρυπτονομισμάτων (stablecoins) με σκοπό την αντιμετώπιση κινδύνων, προωθώντας ταυτόχρονα τα οφέλη της τεχνολογικής καινοτομίας στον χρηματοπιστωτικό τομέα. Όσον αφορά την εποπτεία των ιδρυμάτων έκδοσης ηλεκτρονικού χρήματος, των παρόχων υπηρεσιών εικονικών περιουσιακών στοιχείων και άλλων υπόχρεων οντοτήτων σε σχέση με την καταπολέμηση του ξεπλύματος χρήματος και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ΚΕΧ/ΧΤ), η ΕΚΤ υπενθυμίζει ότι υπεύθυνες για αυτό το καθήκον είναι οι εθνικές αρμόδιες αρχές.

Η ΕΚΤ δεσμεύεται να διατηρήσει ανοικτό διάλογο με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τους ευρωπαίους πολίτες για το ψηφιακό ευρώ και επικροτεί τη στήριξη που παρέχει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στην ανάλυση και το προπαρασκευαστικό έργο της για το ψηφιακό ευρώ. Σε συνέχεια της παρουσίασης της έκθεσης της ΕΚΤ σχετικά με το ψηφιακό ευρώ στην Επιτροπή ECON του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στις 12 Οκτωβρίου 2020,³² η ΕΚΤ δεσμεύθηκε να διεξαγάγει περαιτέρω συζητήσεις με το Κοινοβούλιο σχετικά με το θέμα αυτό,³³ συμπεριλαμβανομένων των αποτελεσμάτων της δημόσιας διαβούλευσης της ΕΚΤ για ένα ψηφιακό ευρώ. Οι εργασίες του Ευρωσυστήματος περιλαμβάνουν μια ισορροπημένη αξιολόγηση των ευκαιριών και των προκλήσεων που θέτει μια ενδεχόμενη έκδοση ψηφιακού ευρώ στο μέλλον. Όσον αφορά τις αναφορές που διατυπώνονται στο ψήφισμα σχετικά με την πρόσβαση εκτός της ζώνης του ευρώ, στην παρούσα συγκυρία το Ευρωσύστημα θεωρεί ότι το ψηφιακό ευρώ θα πρέπει να αποτελεί μέσο πληρωμής και όχι μορφή επένδυσης. Ως εκ τούτου, η πρόσβαση των μη κατοίκων της ζώνης του ευρώ θα πρέπει να περιλαμβάνει ειδικούς όρους, με σκοπό να περιορίζεται η μεταβλητότητα των κεφαλαιακών και συναλλαγματικών ροών, ενώ εξακολουθεί να αποτελεί ευκαιρία για τον διεθνή ρόλο του ευρώ ως μέσου πληρωμής.

Όσον αφορά τις εκκλήσεις στο ψήφισμα για αυξημένη παρακολούθηση των κινδύνων που απειλούν την κυβερνοασφάλεια, η ΕΚΤ σημειώνει την ενεργό συμμετοχή της σε ευρωπαϊκές και παγκόσμιες πρωτοβουλίες για την αύξηση της ανθεκτικότητας σε κυβερνοαπειλές. Η ΕΚΤ εκδίδει προσδοκίες επίβλεψης για την ανθεκτικότητα σε κυβερνοαπειλές που εφαρμόζονται σε υποδομές των χρηματοπιστωτικών αγορών υπό την επίβλεψή της, έχει θεσπίσει πλαίσιο για

³⁰ Το νέο πλαίσιο θα καλύπτει τα σχήματα και μηχανισμούς πληρωμών που διαθέτουν όργανο διακυβέρνησης και επιτρέπουν τη μεταφορά αξίας μεταξύ τελικών χρηστών και όταν τα υποκείμενα μέσα ηλεκτρονικής πληρωμής εκφράζονται ή χρηματοδοτούνται σε ευρώ, στηρίζονται εν μέρει ή πλήρως σε ευρώ, ή μπορούν να εξοφληθούν σε ευρώ. Βλ. επίσης [Exemption policy for the Eurosystem oversight framework for electronic payment instruments, schemes and arrangements](#), ΕΚΤ, Οκτώβριος 2020.

³¹ Βλ., για παράδειγμα, τη [Γνώμη της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας της 19ης Φεβρουαρίου 2021 σχετικά με πρόταση κανονισμού για τις αγορές κρυπτοστοιχείων](#) (CON/2021/4).

³² Βλ. [A digital euro for the digital era](#), Εισαγωγική δήλωση του Fabio Panetta, μέλους της Εκτελεστικής Επιτροπής της ΕΚΤ, ενώπιον της Επιτροπής ECON του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, 12 Οκτωβρίου 2020.

³³ Βλ., για παράδειγμα, την [επιστολή](#) του Fabio Panetta προς την Irene Tinagli, μέλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 18 Ιανουαρίου 2021, σχετικά με την ολοκλήρωση της δημόσιας διαβούλευσης της ΕΚΤ για το ψηφιακό ευρώ.

δοκιμές διείσδυσης βάσει απειλών (TIBER-EU) και προεδρεύει του Συμβουλίου Ανθεκτικότητας του Ευρώ σε Κυβερνοαπειλές (Euro Cyber Resilience Board – ECRB) με γνώμονα την αγορά, το οποίο αποτέλεσε την αιχμή του δόρατος για την ανταλλαγή ευαίσθητων πληροφοριών σε σχέση με τον κυβερνοχώρο μεταξύ αξιόπιστων φορέων (CIISI-EU).³⁴ Για την ΕΚΤ θα εξακολουθήσει να έχει σημαντική σημασία η διασφάλιση υψηλού επιπέδου ανθεκτικότητας σε κυβερνοαπειλές.

Όσον αφορά την έκκληση που διατυπώνεται στο ψήφισμα για δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων της διερεύνησης σχετικά με τις τεχνικές αστοχίες του συστήματος διακανονισμού TARGET2, η ΕΚΤ δεσμεύτηκε να δημοσιεύσει τα βασικά πορίσματα της διερεύνησης. Στις 16 Νοεμβρίου 2020 η ΕΚΤ ανακοίνωσε την έναρξη ανεξάρτητης εξωτερικής επανεξέτασης των υπηρεσιών TARGET.³⁵ Η ΕΚΤ θα εντοπίσει και θα επιλύσει τις υποκείμενες αιτίες των συμβάντων και θα δημοσιεύσει τα βασικά πορίσματα της εξωτερικής επανεξέτασης μέχρι το β' τρίμηνο του 2021. Η ΕΚΤ δεσμεύεται να αντλήσει τα σωστά διδάγματα από αυτά τα συμβάντα, να είναι πλήρως διαφανής σχετικά με τα πορίσματά της και να λάβει τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να συνεχίσει να παρέχει εξαιρετικά αποδοτικές και αξιόπιστες υποδομές χρηματοπιστωτικών αγορών.³⁶

Όσον αφορά την έκκληση που διατυπώνεται στο ψήφισμα να μην μειωθεί περαιτέρω το ποσό των τραπεζογραμμάτων σε κυκλοφορία, η ΕΚΤ υπογραμμίζει ότι όλες οι ονομαστικές αξίες της σειράς «Ευρώπη», από 5 μέχρι 200 ευρώ, θα παραμείνουν ως έχουν. Η αξία των τραπεζογραμμάτων σε κυκλοφορία αυξήθηκε κατά περίπου 11% το 2020, δηλαδή κατά 142 δισεκ. ευρώ, γεγονός που αποτελεί την υψηλότερη απόλυτη αύξηση των τραπεζογραμμάτων σε κυκλοφορία μετά την εισαγωγή τους το 2002.³⁷ Η μελέτη σχετικά με τη συμπεριφορά σε ό,τι αφορά τις πληρωμές στη ζώνη του ευρώ, η οποία πραγματοποιήθηκε το 2019, υπογραμμίζει επίσης το γεγονός ότι τα μετρητά παρέμειναν η κυρίαρχη μέθοδος διενέργειας πληρωμών λιανικής στη ζώνη του ευρώ με φυσική παρουσία.³⁸ Για να διασφαλιστεί η εμπιστοσύνη στα μετρητά σε ευρώ, η ΕΚΤ συνεχίζει τις εργασίες της που αφορούν τη διερεύνηση και την ανάπτυξη μελλοντικών σχεδίων τραπεζογραμμάτων με νέα, σύγχρονα χαρακτηριστικά ασφαλείας.

6 Οικονομική και Νομισματική Ένωση

Όσον αφορά τον διεθνή ρόλο του ευρώ, η ΕΚΤ επαναλαμβάνει ότι η παγκόσμια ελκυστικότητα του ευρώ υποστηρίζεται κατά κύριο λόγο από μια βαθύτερη και περισσότερο ολοκληρωμένη Οικονομική και Νομισματική

³⁴ Η πρωτοβουλία CIISI-EU θεσπίστηκε στο πλαίσιο του ECRB, ενός φόρουμ υψηλού επιπέδου υπό την προεδρία της ΕΚΤ στο οποίο μετέχουν κεντρικές τράπεζες, ευρωπαϊκές αρχές, κρίσιμοι φορείς εκμετάλλευσης υποδομών των χρηματοπιστωτικών αγορών και τρίτοι πάροχοι υπηρεσιών.

³⁵ Βλ. το [δελτίο τύπου](#), «ECB announces independent review of payments system outage», ΕΚΤ, 16 Νοεμβρίου 2020.

³⁶ Βλ. επίσης την [επιστολή](#) της Προέδρου της ΕΚΤ προς τον κ. Markus Ferber, μέλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, σχετικά με το TARGET2, 21 Ιανουαρίου 2021.

³⁷ Τα στατιστικά στοιχεία για τα τραπεζογραμμάτια και κέρματα σε κυκλοφορία διατίθενται στον [δικτυακό τόπο της ΕΚΤ](#) και επικαιροποιούνται γύρω στην 14η εργάσιμη ημέρα κάθε μήνα.

³⁸ Βλ. «[Study on the payment attitudes of consumers in the euro area \(SPACE\)](#)», ΕΚΤ, Δεκέμβριος 2020.

Ένωση, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της ένωσης

κεφαλαιαγορών.³⁹ Η επιδίωξη υγιών οικονομικών πολιτικών στη ζώνη του ευρώ είναι επίσης σημαντική για την παγκόσμια ελκυστικότητα του ευρώ. Η ολοκλήρωση της τραπεζικής ένωσης θα κάνει την ζώνη του ευρώ πιο ανθεκτική, ενώ η πρόοδος προς μια ένωση κεφαλαιαγορών θα συμβάλει σε χρηματοπιστωτικές αγορές με μεγαλύτερο βάθος και περισσότερη ρευστότητα. Αυτή η εξέλιξη θα στηρίξει με τη σειρά της έμμεσα τον διεθνή ρόλο του ευρώ ως διεθνούς νομίσματος για επενδύσεις, χρηματοδοτήσεις και διακανονισμούς. Η πανδημία του κορωνοϊού (COVID-19) υπογραμμίζει τον επείγοντα χαρακτήρα αυτών των πολιτικών και αυτών των μεταρρυθμιστικών προσπαθειών.

Όσον αφορά την έκκληση που διατυπώνεται στο ψήφισμα για εποικοδομητική συνεργασία με κράτη μέλη εκτός της ζώνης του ευρώ, η ΕΚΤ και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες συνεργάζονται στενά στο πλαίσιο του ΕΣΚΤ όσον αφορά τον πρωταρχικό στόχο της ένταξης όλων των κρατών μελών χωρίς παρέκκλιση στο τρίτο στάδιο της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης.

Αντικατοπρίζοντας τη συλλογική προσπάθεια της Ένωσης, των κρατών μελών της, καθώς και της ΕΚΤ και των εθνικών κεντρικών τραπεζών εντός του ΕΣΚΤ, η ζώνη του ευρώ αυξάνεται συνεχώς και σήμερα περιλαμβάνει 19 κράτη μέλη. Το 2020, η Βουλγαρία και η Κροατία εντάχθηκαν στον μηχανισμό συναλλαγματικών ισοτιμιών (ΜΣΙ ΙΙ), ο οποίος αποτελεί προϋπόθεση της εκπλήρωσης των κριτηρίων σύγκλισης για την υιοθέτηση του ευρώ, όπως ορίζεται στις Συνθήκες.

7

Θεσμικά ζητήματα

Όσον αφορά τις προτάσεις του ψηφίσματος σχετικά με την περαιτέρω ενίσχυση των ρυθμίσεων λογοδοσίας της ΕΚΤ, η ΕΚΤ θεωρεί ότι οι τρέχουσες ρυθμίσεις λογοδοσίας είναι αποτελεσματικές και είναι έτοιμη να προχωρήσει με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σε περαιτέρω εξέταση των τρόπων διασφάλισης της αποτελεσματικής εκπλήρωσης των υποχρεώσεων λογοδοσίας της. Η ΕΚΤ σημειώνει ότι, βάσει της Συνθήκης, λογοδοτεί κατά κύριο λόγο στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ενώ κατά περίπτωση προβαίνει επίσης σε ανταλλαγή απόψεων με τα εθνικά κοινοβούλια. Όσον αφορά την έκκληση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τη σύναψη διοργανικής συμφωνίας με σκοπό την επισημοποίηση και την υπέρβαση των υφιστάμενων πρακτικών λογοδοσίας, τυχόν αλλαγή θα πρέπει να βασίζεται σε διατάξεις του πρωτογενούς δικαίου της ΕΕ οι οποίες καθορίζουν ρητές υποχρεώσεις λογοδοσίας για την ΕΚΤ, τηρούν την αρχή της ανεξαρτησίας της κεντρικής τράπεζας και είναι αρκετά ευέλικτες ώστε να ανταποκρίνονται στις τρέχουσες και μελλοντικές απαιτήσεις για τον έλεγχο των ενεργειών της ΕΚΤ.

Οι εκκλήσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για περαιτέρω διαφάνεια σε ό,τι αφορά τις συγκρούσεις συμφερόντων και για μια ενισχυμένη πολιτική καταγγελίας δυσλειτουργιών έχουν αντιμετωπιστεί πλήρως. Η ΕΚΤ αύξησε

³⁹ Βλ. «The international role of the euro», ΕΚΤ, Φρανκφούρτη, Ιούνιος 2020.

σημαντικά το επίπεδο διαφάνειας και λογοδοσίας της δημοσιεύοντας τις Δηλώσεις Συμφερόντων όλων των μελών των οργάνων υψηλού επιπέδου καθώς και τις γνώμες⁴⁰ της Επιτροπής Δεοντολογίας της που καλύπτουν ήδη όχι μόνο τις πραγματικές αλλά και τις πιθανές συγκρούσεις συμφερόντων και τις δραστηριότητες υψηλόβαθμων στελεχών της ΕΚΤ μετά τη λήξη της απασχόλησης. Τον Οκτώβριο του 2020, η ΕΚΤ υιοθέτησε ενισχυμένο πλαίσιο για πληροφοριοδότες δημόσιου συμφέροντος, το οποίο περιλαμβάνει ένα εύχρηστο εργαλείο για ανώνυμες καταγγελίες, καθώς και ισχυρούς κανόνες για την προστασία των πληροφοριοδοτών από αντίποινα. Το πλαίσιο αυτό ευθυγραμμίζεται με τις αρχές της οδηγίας της ΕΕ για τους πληροφοριοδότες δημόσιου συμφέροντος⁴¹ και καλύπτει πλέον όλα τα υψηλόβαθμα στελέχη της ΕΚΤ.

Όσον αφορά την έκκληση που διατυπώνεται στο ψήφισμα προς την ΕΚΤ να διασφαλίζει την ανεξαρτησία των μελών της Επιτροπής Επιθεώρησής της και να αποφεύγει τις συγκρούσεις συμφερόντων των μελών της Επιτροπής Δεοντολογίας, η ΕΚΤ υπενθυμίζει ότι η ανεξαρτησία των μελών της επιτροπής προβλέπεται ρητά στην εντολή της Επιτροπής Επιθεώρησης και στην απόφαση για τη σύσταση της Επιτροπής Δεοντολογίας. Τα τελευταία έτη το Διοικητικό Συμβούλιο έχει λάβει διάφορα μέτρα για να ενισχύσει την ανεξαρτησία και τη διαφορετικότητα της Επιτροπής Δεοντολογίας και της Επιτροπής Επιθεώρησης. Τον Ιούλιο του 2019 το Διοικητικό Συμβούλιο διόρισε τον κύριο σύμβουλο δεοντολογίας μη κυβερνητικής οργάνωσης και πρώην σύμβουλο δεοντολογίας του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου στη θέση μέλους της επιτροπής. Η πρόσφατη επανεξέταση της εντολής της Επιτροπής Επιθεώρησης⁴² ενισχύει την ανεξαρτησία και την αμεροληψία των μελών από πολλές απόψεις, π.χ. θεσπίζοντας την απαίτηση τα εξωτερικά μέλη να υποβάλουν δήλωση συμφερόντων και διευρύνοντας το πεδίο αρμοδιότητας των επιλέξιμων μελών. Η αναθεωρημένη εντολή προβλέπει ότι τουλάχιστον ένα εξωτερικό μέλος επιλέγεται μεταξύ προσώπων που δεν κατείχαν προηγουμένως θέσεις εντός του Ευρωσυστήματος. Ταυτόχρονα, η ΕΚΤ θεωρεί ότι είναι ζωτικής σημασίας να συμμετέχουν επίσης ως μέλη και στις δύο Επιτροπές πρώην υψηλόβαθμα στελέχη της ΕΚΤ, δεδομένου ότι η εμπειρία τους και η εμπειριστατωμένη γνώση τους σχετικά με τη θεσμική δομή, τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες της ΕΚΤ, καθώς και με το αντικείμενο εργασίας της, αποτελούν πολύτιμα εργαλεία στο πλαίσιο του εντοπισμού πραγματικών και δυνητικών κινδύνων ή/και συγκρούσεων συμφερόντων.

⁴⁰ Βλ. τις [Γνώμες της Επιτροπής Δεοντολογίας](#).

⁴¹ Βλ. την απόφαση της ΕΚΤ της 20ής Οκτωβρίου 2020 για την τροποποίηση των όρων απασχόλησης του προσωπικού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας όσον αφορά τη θέσπιση ενός εργαλείου για πληροφοριοδότες δημόσιου συμφέροντος και βελτιώσεις για την προστασία τους ([ΕΚΤ/2020/NP37](#)) και την απόφαση (ΕΕ) 2020/1575 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, της 27ης Οκτωβρίου 2020, σχετικά με την αξιολόγηση πληροφοριών για παραβάσεις που αναφέρονται μέσω του εργαλείου για τους πληροφοριοδότες δημόσιου συμφέροντος όταν αναφερόμενος είναι ανώτατος λειτουργός της ΕΚΤ, καθώς και με τις ενέργειες που ακολουθούν ([ΕΚΤ/2020/54](#)). Η νέα πολιτική για πληροφοριοδότες δημόσιου συμφέροντος σέβεται τις βασικές αρχές της [οδηγίας της ΕΕ για τους πληροφοριοδότες δημόσιου συμφέροντος](#) και ευθυγραμμίζεται με αυτές, συμπεριλαμβανομένης της υποβολής εκθέσεων στην Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης. Η ενισχυμένη πολιτική της ΕΚΤ προβλέπει επίσης ειδική διαδικασία υποβολής καταγγελίας σε βάρος υψηλόβαθμων στελεχών της ΕΚΤ (συμπεριλαμβανομένων όλων των μελών του διοικητικού συμβουλίου και του εποπτικού συμβουλίου) η οποία προσφέρει το ίδιο επίπεδο προστασίας για τους πληροφοριοδότες και τους μάρτυρες.

⁴² Βλ. την [Εντολή της Επιτροπής Επιθεώρησης](#), ΕΚΤ, Δεκέμβριος 2020.

Όσον αφορά τις αναφορές που διατυπώνονται στο ψήφισμα για τις πολιτικές επικοινωνίας της ΕΚΤ, η ΕΚΤ σημειώνει ότι οι διμερείς κλήσεις με τους παρατηρητές της ΕΚΤ (ECB Watchers), συμπεριλαμβανομένων των επικεφαλής οικονομολόγων και των διευθυντών έρευνας, πραγματοποιήθηκαν εντός του καθιερωμένου πλαισίου σε σχέση με τις καθιερωμένες δικλείδες ασφαλείας και δημοσιοποιήθηκαν μέσω των ημερολογίων που δημοσιεύονται τακτικά. Οι αλληλεπιδράσεις με τον ιδιωτικό χρηματοπιστωτικό τομέα παρέχουν στην ΕΚΤ πρόσθετες πληροφορίες και κατανόηση της αγοράς και, ως εκ τούτου, παρέχουν πληροφορίες για τη διαμόρφωση της κατεύθυνσης της νομισματικής πολιτικής της ΕΚΤ. Αυτή η αλληλεπίδραση επομένως στηρίζει την ΕΚΤ στην εκπλήρωση της εντολής της προς όφελος των πολιτών της ζώνης του ευρώ. Προκειμένου να διασφαλίζεται η πλήρης συμμόρφωση με τα υψηλότερα πρότυπα διαφάνειας και λογοδοσίας, η ΕΚΤ έχει θεσπίσει ένα σταθερό πλαίσιο αλληλεπίδρασης με εκπροσώπους του ιδιωτικού τομέα. Ο κώδικας συμπεριφοράς της ΕΚΤ και οι κατευθυντήριες αρχές της ΕΚΤ που διέπουν την εξωτερική επικοινωνία καθορίζουν σαφώς τους όρους υπό τους οποίους πραγματοποιούνται τέτοιες ανταλλαγές.⁴³ Οι κλήσεις με επικεφαλής οικονομολόγους και αναλυτές σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα έλαβαν χώρα στο πλαίσιο αυτό και δημοσιοποιήθηκαν πλήρως μέσω των ημερολογίων που δημοσιεύονται τακτικά. Επί του παρόντος, αυτές οι κλήσεις δεν πραγματοποιούνται μετά τη συνέντευξη Τύπου του Διοικητικού Συμβουλίου. Η ΕΚΤ επανεξετάζει συνεχώς τις πολιτικές και τις πρακτικές της όσον αφορά την επικοινωνία, ώστε να τις καθιστά όσο το δυνατόν πιο αποτελεσματικές, ενώ παραμένει πάντοτε διαφανής. Για τον σκοπό αυτό, επανεξετάζεται επίσης η μορφή των κλήσεων που αναφέρονται στο ψήφισμα.⁴⁴

Η ΕΚΤ επικροτεί την έκκληση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για λεπτομερέστερη δημοσιοποίηση κοινωνικών και εργασιακών θεμάτων, καθώς και υποθέσεων διακυβέρνησης, αναγνωρίζοντας τη σημασία της διαφάνειας των μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών, καθώς και τη βελτίωση της ποιότητας και της διαθεσιμότητας των δεδομένων αυτών. Από το 2010 η ΕΚΤ δημοσιοποιεί ολοκληρωμένη δέσμη περιβαλλοντικών δεδομένων και στόχων στην περιβαλλοντική της δήλωση, η οποία καταρτίζεται σύμφωνα με το σύστημα οικολογικής διαχείρισης και οικολογικού ελέγχου της ΕΕ (Eco-Management and Audit Scheme – EMAS)⁴⁵ και δημοσιεύεται σε ετήσια βάση. Περίληψη των περιβαλλοντικών της επιδόσεων περιλαμβάνεται επίσης στην ετήσια έκθεση της ΕΚΤ. Το 2021 η ΕΚΤ ξεκίνησε τις εργασίες για την επέκταση του υφιστάμενου πλαισίου υποβολής περιβαλλοντικών στοιχείων προκειμένου να συμπεριλάβει οικονομικά και κοινωνικά θέματα και θέματα διακυβέρνησης, λαμβάνοντας υπόψη τις απαιτήσεις της οδηγίας 2014/95 της ΕΕ σχετικά με τη δημοσιοποίηση μη

⁴³ Όσον αφορά τον Κώδικα Συμπεριφοράς της ΕΚΤ, βλ. το άρθρο 8 του [Κώδικα συμπεριφοράς ανωτάτων λειτουργών της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας](#) και τις [Κατευθυντήριες αρχές που διέπουν την εξωτερική επικοινωνία των ανωτάτων λειτουργών της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας](#).

⁴⁴ Βλ. επίσης την [επιστολή](#) της Προέδρου της ΕΚΤ προς τον κ. MacManus, μέλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, 21 Ιανουαρίου 2021.

⁴⁵ Η ετήσια περιβαλλοντική δήλωση της ΕΚΤ δημοσιεύεται στον [δικτυακό τόπο της ΕΚΤ](#).

χρηματοοικονομικών πληροφοριών (NFRD)⁴⁶ και τις κατευθυντήριες γραμμές για τις ενέργειες που ακολουθούν. Σκοπός της ΕΚΤ είναι να αρχίσει να δημοσιεύει το 2022 τις γνωστοποιήσεις αειφορίας σε σχέση με τις επιδόσεις της ΕΚΤ το 2021. Η μετατόπιση προς ένα συνολικό πλαίσιο αειφορίας και την υποβολή εκθέσεων θα λάβει επίσης στήριξη από το νέο κέντρο της ΕΚΤ για την κλιματική αλλαγή.⁴⁷ Επιπλέον, η ΕΚΤ συμμετείχε ως παρατηρητής στις εργασίες της ειδικής ομάδας έργου του Ευρωπαϊκού Εργαστηρίου σχετικά με τις προπαρασκευαστικές εργασίες για την εκπόνηση ενδεχόμενων προτύπων μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών της ΕΕ, οι οποίες ανατέθηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στη Συμβουλευτική Επιτροπή για τη Χρηματοοικονομική Πληροφόρηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Όσον αφορά, ειδικότερα, την υποβολή εκθέσεων σχετικά με κοινωνικά και εργασιακά θέματα, η ΕΚΤ παρουσιάζει ήδη σχετικές πληροφορίες και βασικά στοιχεία στις ετήσιες εκθέσεις της. Η ετήσια έκθεση της ΕΚΤ περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τη σύνθεση του εργατικού δυναμικού της, τα εν εξελίξει προγράμματα ηγεσίας, τα πλαίσια υπηρεσιακής και επαγγελματικής εξέλιξης για το προσωπικό, καθώς και τις πρωτοβουλίες που αφορούν τη διαφορετικότητα και την απουσία αποκλεισμών με σκοπό την ενίσχυση και την προώθηση κουλτούρας χωρίς αποκλεισμούς στην ΕΚΤ.⁴⁸ Τα τελευταία έτη η επικοινωνία επικεντρώθηκε στα μέτρα που ελήφθησαν για την επίτευξη μεγαλύτερης ισόρροπης εκπροσώπησης των φύλων στην ΕΚΤ, συμπεριλαμβανομένης της νέας Στρατηγικής για τα Φύλα 2020-2026 και των δραστηριοτήτων που αναλήφθηκαν για την προώθηση συμπεριφορών χωρίς αποκλεισμούς σε συνεργασία με τα δίκτυα διαφορετικότητας της ΕΚΤ. Για την περαιτέρω δημοσιοποίηση πληροφοριών σχετικά με κοινωνικά και εργασιακά θέματα που συνάδουν με τις προτάσεις που ορίζονται στην οδηγία NFRD, η ΕΚΤ προτίθεται να υιοθετήσει παρόμοια προσέγγιση όσον αφορά την υποβολή εκθέσεων σχετικά με την προώθηση του νέου πλαισίου υπηρεσιακής εξέλιξης που εφαρμόστηκε στις αρχές του 2020, συμπεριλαμβανομένων των κύριων χαρακτηριστικών του (γενικά προφίλ ρόλων, οριζόντια κινητικότητα και εσωτερικές προσλήψεις, θέσπιση νέων τρόπων προαγωγής κ.λπ.). Θα δοθούν επίσης περισσότερες πληροφορίες σχετικά με πτυχές που αφορούν την ευημερία, τις επιδόσεις και την υπηρεσιακή εξέλιξη, τις πολιτικές διαφορετικότητας και τις ίσες ευκαιρίες στην ΕΚΤ και σχετικά με τη εν εξελίξει επανεξέταση των νέων τρόπων εργασίας στο μέλλον μετά την πανδημία.

Η ΕΚΤ σημειώνει τις αναφορές που διατυπώνονται στο ψήφισμα σχετικά με την έλλειψη ισόρροπης εκπροσώπησης των φύλων στην εκτελεστική επιτροπή της ΕΚΤ και την έκκλησή του προς τα κράτη μέλη να εργαστούν ενεργά για την ισόρροπη εκπροσώπηση των φύλων στις προσεχείς προτάσεις τους όσον αφορά τους καταλόγους των επικρατέστερων υποψηφίων και τους διορισμούς. Η διαδικασία διορισμού των μελών της Εκτελεστικής Επιτροπής της ΕΚΤ καθορίζεται στο άρθρο 283 παράγραφος 2 της

⁴⁶ Βλ. την [οδηγία 2014/95/ΕΕ](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2014, για την τροποποίηση της οδηγίας 2013/34/ΕΕ όσον αφορά τη δημοσιοποίηση μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών και πληροφοριών για την πολυμορφία από ορισμένες μεγάλες επιχειρήσεις και ομίλους (ΕΕ L 330 της 15.11.2014).

⁴⁷ Βλ. το [Δελτίο Τύπου](#), «ECB sets up climate change center», ΕΚΤ, 25 Ιανουαρίου 2021.

⁴⁸ Για πληροφορίες σχετικά με κοινωνικά και εργασιακά θέματα, βλ., για παράδειγμα, την [Ενότητα 12.1](#) της Ετήσιας Έκθεσης της ΕΚΤ για το 2019.

Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) και στο άρθρο 11.2 του Πρωτοκόλλου για το Καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.⁴⁹ Τυχόν μεταβολή στον τρόπο με τον οποίο εφαρμόζεται η Συνθήκη όσον αφορά τη διαδικασία επιλογής των μελών της Εκτελεστικής Επιτροπής της ΕΚΤ είναι θέμα που άπτεται του Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Αν και η ΕΚΤ δεν μπορεί να ενεργήσει σε ό,τι αφορά τη σύνθεση της Εκτελεστικής Επιτροπής, έχει δεσμευτεί να βελτιώσει την ισόρροπη εκπροσώπηση των φύλων εντός του θεσμικού οργάνου, ιδίως μέσω δεικτών και στόχων που έχουν τεθεί σε εφαρμογή από το 2013. Αυτές οι πρωτοβουλίες έχουν οδηγήσει σε σημαντική αύξηση του ποσοστού των γυναικών σε διευθυντικές θέσεις στην ΕΚΤ.⁵⁰ Τον Μάιο του 2020 η ΕΚΤ ανακοίνωσε νέα στρατηγική για την περαιτέρω βελτίωση της ισόρροπης εκπροσώπησης των φύλων σε όλα τα επίπεδα των μελών του προσωπικού της.⁵¹ Η πολιτική καθορίζει ποσοστά-στόχους που εστιάζουν στο ετήσιο ποσοστό των γυναικών που διορίζονται σε νέες και ανοικτές θέσεις, καθώς και στόχους για το συνολικό ποσοστό των γυναικών σε διάφορα επίπεδα μισθών. Οι στόχοι αποβλέπουν στην αύξηση του ποσοστού των γυναικών στα διάφορα επίπεδα μεταξύ 36% και 51% έως το 2026. Συνοδεύονται από μια δέσμη περαιτέρω μέτρων για τη στήριξη της ισόρροπης εκπροσώπησης των φύλων, τα οποία θα τεθούν σε εφαρμογή από το 2021.

⁴⁹ Τα μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής της ΕΚΤ διορίζονται από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, κατόπιν σύστασης του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μετά από διαβούλευση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΕ.

⁵⁰ Οι γυναίκες κατείχαν σχεδόν το 31% των θέσεων ανώτατων διευθυντικών στελεχών στο τέλος του 2019, σε σύγκριση με 12% στο τέλος του 2012. Επιπλέον, το 30% όλων των διευθυντικών στελεχών της ΕΚΤ ήταν γυναίκες στο τέλος του 2019, από 17% στο τέλος του 2012. Συνολικά, το ποσοστό των γυναικών στην ΕΚΤ ανερχόταν σε 45% στο τέλος του 2019, σε σύγκριση με 43% στο τέλος του 2012.

⁵¹ Βλ. *Δελτίο Τύπου*, «ECB announces new measures to increase share of female staff members», ΕΚΤ, 14 Μαΐου 2020.